

Sygn. akt II KK 340/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzcyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Mieczysława Tabora,
w sprawie **M. W. i P. B.**

skazanych z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 22 maja 2014 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych
od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 27 września 2013 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w W. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Obaj oskarżeni stali pod zarzutem popełnienia wspólnie i w porozumieniu, w dniu 27 lipca 2013 r., usiłowania kradzieży mienia w postaci kawy o łącznej wartości 546,73 zł, na szkodę T./.../ sp. z o.o., co zakwalifikowano jako

przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. W akcie oskarżenia ich o ten czyn umieszczone zostały, uzgodnione z obydwojma oskarżonymi, wnioski prokuratora, o jakich mowa w art. 335 § 1 k.p.k., czyli o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, z orzeczeniem wobec nich kar po 3 miesiące ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 18 godzin miesięcznie. Sąd Rejonowy, orzekając w trybie art. 343 § 1 i 2 k.p.k., wyrokiem z dnia 27 września 2013 r., uwzględnił te wnioski i orzekł wobec każdego z oskarżonych, na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. i w zw. z art. 14 § 1 k.k., kary jak we wnioskach, z zaliczeniem na ich poczet jednodniowych okresów zatrzymania i ze zwolnieniem ich od kosztów procesu. Wyrokiem ten nie był skarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 5 października 2013 r.

W listopadzie w 2013 r. z kasacją od tego orzeczenia na niekorzyść oskarżonych wystąpił Prokurator Generalny, zarzucając rażące naruszenie prawa materialnego, a to art. 278 § 1 k.k., przez orzeczenie w stosunku do oskarżonych kary ograniczenia wolności w wymiarze po 3 miesiące, mimo że przypisane im przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat, a także przepisu art. 35 § 1 k.k., przez zobowiązanie oskarżonych do wykonywania pracy na cele społeczne w wymiarze po 18 godzin w stosunku miesięcznym, choć ustawa przewiduje tu pracę w rozmiarze minimum 20 godzin miesięcznie. Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Rozpoznając tę kasację, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest zasadna, jako że nie budzi wątpliwości, iż w sprawie niniejszej doszło do naruszenia wskazanych w tej skardze przepisów. Za czyn z art. 278 § 1 k.k. grozi bowiem jedynie kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5, zaś wymierzenie za nie kary grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku jest możliwe, ale w razie uznania takiego czynu za wypadek mniejszej wagi (§ 3 art. 278 k.k.). Z treści sentencji zaskarżonego orzeczenia nie wynika jednak, aby doszło w tej sprawie do zmodyfikowania kwalifikacji prawnej przypisywanego oskarżonym przestępstwa, gdyż podstawą skazania uczyniono przepis § 1 art. 278 k.k. Z wyroku tego nie wynika także, iżby Sąd zastosował do

przestępstwa, o jakim mowa w art. 278 § 1 k.k., nadzwyczajne złagodzenie kary w oparciu o art. 343 § 2 pkt 1 k.p.k., który jako przepis materialnoprawny, tyle że umieszczony wśród przepisów karnoprosesowych, pozwala na takie złagodzenie również w wypadkach innych niż wyraźnie przewidziane w art. 60 § 1-4 k.k., co dotyczyłoby także czynu z § 1 art. 278 k.k. Nie przywołano bowiem tego przepisu w treści owego wyroku. Jedynie w protokole posiedzenia zapisano, że „Sąd postanowił na podstawie art. 343 § 1 i 2 k.p.k. uwzględnić wniosek prokuratora” (k. 96), jednakże w samej sentencji wyroku nie dano już wyrazu stosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o konkretny przepis § 2 art. 343 k.p.k., ograniczając podstawę skazania do przywołania art. 14 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. To zaś treść wyroku, a nie zapisy w protokole posiedzenia decydują o zgodności z prawem karnym materialnym takiego orzeczenia.

Naruszono też w tej sprawie przywoływany w kasacji art. 35 § 1 k.k. przy orzekaniu kary ograniczenia wolności poprzez wykonywanie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Wynika z niego bowiem, że dolna granica kary ograniczenia wolności w tej postaci obejmuje wykonywanie takiej pracy w wymiarze minimum 20 godzin miesięcznie, a nie 18, jak orzekł Sąd. I tu bowiem Sąd nie wskazał w treści wyroku, iżby przy podstawie wymiaru kary korzystał z możliwości płynącej z art. 58 § 3 k.k., a uprawniającej go do orzekania kary ograniczenia wolności za czyn zagrożony karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą lat 5, czy też unormowanie zawarte w § 6 art. 60 k.k. w związku z korzystaniem z nadzwyczajnego złagodzenia kary w trybie przewidzianym we wspomnianym już art. 343 § 2 pkt 1 k.p.k.

Dla uwzględnienia wniosku prokuratora o skazanie bez rozprawy nie wystarczy zaś jedynie dopełnienie się warunku, że okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte bez przeprowadzenia rozprawy (art. 335 § 1 k.p.k.), ale także – co oczywiste – że wskazane w tym wniosku postacie reakcji karnej pozostają w zgodzie z materialnym prawem karnym, z uwzględnieniem możliwości płynących z § 1 i 2 art. 343 k.p.k., na co wskazywać już powinien sam wniosek o skazanie bez rozprawy, a tym bardziej sentencja wydanego wyroku.

Jeżeli wniosek prokuratora uzgodniony z oskarżonym określa takie sposoby reakcji prawnej, które pozostają w sprzeczności z przepisem wskazanym w kwalifikacji tego czynu, powinien on tym samym jednocześnie powoływać przepisy materialnego prawa karnego, w tym takie, które zawarte są w kodeksie postępowania karnego, gdy w ocenie oskarżyciela to one dają podstawę do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia reakcji karnej. Przy braku takiego wskazania, jeżeli strony uczestniczą w posiedzeniu sądu, a sąd ten podziela stanowisko, że określona, nadzwyczajnie złagodzona, sankcja karna jest *in concreto* wystarczająca, jego zadaniem staje się zwrócenie stronom uwagi na potrzebę odpowiedniego zmodyfikowania tego wniosku, aby formułował on podstawę prawną, która w ich ocenie pozwala na takie złagodzenie. Następnie zaś konieczne staje się przywołanie przez sąd w podstawie prawnej samego skazania przepisu, który umożliwił zastosowanie sugerowanego we wniosku - w tym we wniosku zmodyfikowanym - nadzwyczajnego złagodzenia reakcji karnej. **Jeżeli natomiast strony, mimo prawidłowego powiadomienia nie stawiły się na posiedzenie, a w samym wniosku o skazanie bez rozprawy nie przywołano podstaw prawnych nadzwyczajnego złagodzenia kary, choć w jego treści wskazano takie sposoby reakcji, których granice są niższe niż przewiduje to materialne prawo karne, to nie można jednak domniemywać woli oskarżyciela co do sposobu skazania oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy, gdyż wola ta – jako warunkująca możliwość takiego skazania – musi być wyraźna w każdym swoim aspekcie. Tym samym w takim wypadku niezbędne staje się, stosownie do art. 343 § 7 k.p.k., skierowanie sprawy na rozprawę, dla rozpoznania jej na zasadach ogólnych.**

Powyższe wskazuje, że z uwagi na zaistniałe w niniejszej sprawie naruszenia prawa materialnego, zaskarżony wyrok ostać się nie może. Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił to orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, który przy ponownym procedowaniu powinien mieć na uwadze konieczność orzekania w sposób zgodny z wymogami materialnego prawa karnego.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

